

[Udenrigsministeren.]

lade dem ligge dér i stedet for at forsøge at splitte op. Dér er jeg helt enig.

Så var både hr. Steen Folke og hr. Arnfaste inde på afstemningen om den resolution i FN, der handlede om, hvis jeg må sige det sådan: opfølgningen af kvindekongressen, så ved man, hvad det er for en resolution, jeg taler om.

Det er da rigtigt, at der var tvivl. Jeg vil da indrømme, at der i vældig mange tilfælde er tvivl i vores sind, når vi skal til at stemme om disse sager. I denne sag var tvivlen jo særlig ubehagelig, for på den ene vægtskål lå hensynet til kvindekongressen i Mexico og kvindeåret, og på den anden vægtskål lå, at man blandede zionisme ind i dette her, og hvad gør man så som dansk regering med den interesse, vi havde for kvindeåret, og med den interesse, vi har, for at der skulle komme noget ud af kvindekongressen? Vi vaskede frem og tilbage, og så er det da klart, man også hører lidt, hvad andre gør, og ikke mindst – dér vil jeg gerne give hr. Arnfaste ret, og jeg synes, det er et vældigt godt eksempel på parlamentarisk indflydelse – ikke mindst i en sådan sag lytter man da til, hvad parlamentarikerne derovre siger. Dér fik vi det råd, at her måtte vi bøje os for hensynet til vores principielle holdning til zionismen, dvs. at vi ikke vil acceptere denne sammenblanding, og så måtte vi lade være at stemme for den resolution, der altså drejede sig om kvindeåret. At vi ikke stemte imod den, er da indlysende, og det er der heller ikke nogen der har foreslået os, men vi afstod fra at stemme, men med tøven og med lidt beklagelse, idet vi sagde, at i hensynet til kvindeåret og til zionismen måtte det misbrug af racismebegrebet, der finder sted, have prioritet, og vi gjorde det i øvrigt som bekendt sammen med nogle EF-lande, der markerede deres klare holdning over for misbrug af zionismen, og sammen med Norge, der indtog samme holdning som Danmark.

Så vil jeg gerne sige til hr. Kjørulff-Schmidt og måske i den sammenhæng også til fru Nathalie Lind, for det var jo samme sag, de behandlede, at jeg ikke kan godkende den fremstilling, som hr. Kjørulff-Schmidt gav heroppefra. Danmark har anerkendt den individuelle klageret i forholdet til kommissionen, og jeg synes nok, der er mange ting i det svar, jeg gav hr. Kjørulff-Schmidt i går, som kunne have

været nævnt i en bredere sammenhæng her. Når vi sådan næsten bliver skreget ud som de onde mennesker i hele denne sammenhæng, kunne man måske sige, at 11 af de 14 stater – og det tror jeg nok jeg oplyste meget klart i svaret – der i dag har anerkendt menneskerettighedsdomstolens kompetence, har afgivet anerkendelse på betingelse af, at det kun er forhold mellem stater. Det vil altså sige, Danmark kommer til at tilhøre et meget, meget lille mindretal, hvis vi skulle vælge en anden løsning.

Fru Nathalie Lind stillede spørgsmålet: hvorfor indtager regeringen denne holdning? Hvorfor kræver man gensidighed? Hvorfor denne holdning netop i denne sag? Og dertil vil jeg gerne sige: af den ganske enkle grund, at denne sag er den første; det er aldrig noget helt dårligt udgangspunkt, når der skal fastlægges et princip. Vi har ikke tidligere haft en sag for menneskerettighedsdomstolen, og derfor er det da naturligt, når der er tvivl om kompetencen, at vi siger: der bør ikke være tvivl om kompetencen, nu har vi den første sag, lad os så få dette afgjort. Det er domstolen selv, der skal bestemme, om den har denne kompetence, eller den ikke har det, og det er helt naturligt, at man i sager ved internationale organer, hvor en stat er part, drøfter kompetencespørgsmålet. Her er det altså særlig naturligt, i betragtning af at det er første gang, vi står med en sag over for menneskerettighedsdomstolen. Det må være rigtigt, at det nu bliver klarlagt, om domstolen har denne kompetence til at tage sig af individuelle sager, eller den kun tager sig af sager stat over for stat. Det er da indlysende, at hvis domstolen erklærer, at den har denne kompetence, er den sag afgjort, for så har den kompetencen, og så er det klaret. Skulle den ikke være kompetent, er sagen jo ikke dermed afgjort i Strasbourg, for så går den til ministerkomiteen, der så skal tage stilling til sagens realitet – den drukner altså ikke i procedurer – og en sådan stillingtagen vil være lige så bindende som den stillingtagen, vi ville få i domstolen.

Efter regeringens opfattelse har vi skønnet – og det var baggrunden for, vi tog den stilling, vi tog – at det var vigtigt nu ved den første sag at få klaret dette rent tekniske problem. Det er vigtigt ikke alene for skiftende regeringer, men det er da også vigtigt for de enkeltborgere, der får sager i fremtiden, der kommer til domstolen. Det er da rart for dem at vide, om dom-